



gemeente harderwijk

Programma 0 Bestuur en Ondersteuning



Algemeen Programma 0

Doelstelling

De gemeente Harderwijk heeft een open cultuur. Het kwaliteitsniveau van onze dienstverlening aan klanten is excellent. De klant staat centraal in alles wat wij doen. De ambtelijke ondersteuning is professioneel en werkt op basis van de uitgangspunten: Open, Ontspannen en Ondernemend. Onze partners zijn inwoners, het maatschappelijk middenveld, ondernemers, onderwijs en overheden. Er wordt samengewerkt in wisselende samenstellingen, passend bij de opgave.

Doelstelling Bestuurskracht en Samenwerking

- Het versterken van onze positie, het partnerschap en de samenwerking.
- Het verbeteren van de samenwerking met onze partners.
- Het verbeteren van de samenwerking met het maatschappelijk middenveld.

Doelstelling Dienstverlening

In alles wat we doen streven we naar de beste kwaliteit van dienstverlening. We laten dat zien door gastvrij, enthousiast en gedreven op vragen uit de Harderwijker en Hierdernaarse samenleving in te spelen. Door samen te werken met onze samenleving, regiogemeenten en andere partners maken we het verschil.

Doelstelling Samenwerking in Meerinzicht

- Meerinzicht is de samenwerking van de gemeenten Ermelo, Harderwijk en Zeewolde. Deze gemeenten werken samen op het gebied van zorg, werk en inkomen, jeugdhulp en leerlingzaken (domein sociaal), belastingen, facilitaire dienstverlening, financiën, gebouwenbeheer, HRM, informatisering & automatisering, communicatie, juridische zaken en geo-informatie (domein bedrijfsvoering).

Doelstelling Bestuur & organisatie

- De gemeenteraad stelt kaders en controleert.
- Het college van burgemeester en wethouders (B&W), is verantwoordelijk voor het dagelijks bestuur van de gemeente en voert alle besluiten van de gemeenteraad uit.

Inhoud

Het programma omvat de taken van de gemeenteraad en college. Daarnaast wordt ingegaan op Burgerzaken, de Basisregistratie Personen en de dienstverlening door de gemeentelijke organisatie. Tot dit programma behoren ook de belastingen, uitkeringen gemeentefonds en Treasury.

Bestuurskracht en Samenwerking

- Perspectief op EHZ-samenwerking: Dit betreft een traject over mogelijkheden van intensivering van de samenwerking (bestuurlijk en ambtelijk) voor grensoverstijgende vraagstukken, zoals wonen en bereikbaarheid.
- VeluweAgenda 2030: Samen met de VeluweAlliantie werken wij aan de VeluweAgenda 2030. De ontwikkelingen rondom de VeluweAgenda 2030 zijn in programma 3 Economie beschreven.
- Regio Harderwijk: de samenwerking gemeenten Ermelo, Harderwijk en Zeewolde. Deze samenwerking speelt langs twee sporen:
 - De gemeenschappelijke regeling Meerinzicht. Meerinzicht voert de bedrijfsvoeringstaken en de sociaal domein-taken uit.
 - De strategische en beleidsmatige samenwerking. Dit vindt onder andere plaats aan de hand van de volgende inhoudelijke thema's:
 - Dienstverlening: Er is een programma Dienstverlening opgestart voor de drie gemeenten en Meerinzicht. Dit programma heeft tot doel om de dienstverlening te verbeteren in de vier organisaties, waarbij harmonisatie en standaardisatie uitgangspunten zijn;

- Regioarrangement EHPZ: de gemeenten Ermelo, Harderwijk, Putten en Zeewolde, de provincies Flevoland en Gelderland en de waterschappen Vallei en Veluwe en Zuiderzeeland werken samen om gezamenlijke vraagstukken in het fysieke domein op te pakken.

Dienstverlening

De gemeente Harderwijk streeft ernaar om in alle contacten met inwoners, ondernemers en partners de hoogst mogelijke kwaliteit van dienstverlening te bieden. Dit betekent dat we niet alleen processen goed inrichten en afstemmen, maar ook zorgen voor een persoonlijke benadering waarbij inwoners zich gehoord en serieus genomen voelen.

We laten dit zien door onze manier van werken: gastvrij, enthousiast en gedreven. Medewerkers reageren proactief op vragen en signalen uit de samenleving, met aandacht voor de mens achter de vraag. Deze houding zorgt voor een betrouwbare en toegankelijke overheid.

Daarnaast maken we het verschil door samenwerking centraal te stellen. Niet alleen binnen de gemeentelijke organisatie, maar ook met inwoners, regiogemeenten en andere partners. Zo zorgen we ervoor dat onze dienstverlening blijft aansluiten op de veranderende behoeften van de samenleving, en dragen we bij aan een gemeente waarin iedereen zich thuis voelt en mee kan doen.

Verbonden partijen

- Alliander
- Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)
- Meerinzicht (MIZ)
- Veiligheidsregio Noord en Oost Gelderland (VNOG)

Beleidskaders

- Collegeprogramma
- Harderwijk zijn wij samen, visie op burgerschap
- Regioarrangement EHPZ.

Taakvelden Programma 0

0.1 Bestuur

Portefeuillehouder(s): J. Joon

Domein: Mens & Maatschappij

Wat willen we bereiken?

Bestuurskracht en samenwerking

Op basis van artikel 6 van de gemeentewet is het voor een gemeente verplicht om een gemeenteraad, een college en een burgemeester te hebben. Daarnaast verplicht de gemeentewet iedere gemeente om een rekenkamer of een rekenkamerfunctie vorm te geven (artikel 81a t/m 81k en artikel 182 t/m 185). Verder is het in de gemeentewet de verplichting een griffie te hebben (artikel 107 t/m 107e gemeentewet). In dit taakveld zijn de lasten opgenomen die direct verband houden met de gemeentelijke bestuursorganen en de directe ondersteuning daarvan:

- Het college van burgemeester en wethouders;
- De gemeenteraad en de raadscommissies;
- De ondersteuning en advisering van de raad in de vorm van een griffie;
- De lokale rekenkamer;
- Landelijke- en regionale bestuurlijke samenwerkingsverbanden

Gestreefd wordt naar een open en constructieve bestuurscultuur, waarbij er ruimte is om elkaar aan te spreken op houding en gedrag. Bestuurders en gekozen volksvertegenwoordigers van een gemeente dienen het algemeen belang en zijn er voor alle inwoners van de stad. Bestuurlijke integriteit houdt in dat de verantwoordelijkheid die met de functie samenhangt wordt aanvaard en dat de bereidheid er is daarover verantwoording af te leggen.

Wat gaan we ervoor doen?

De afstand tussen raad en inwoner verkleinen

De gemeenteraad wil de inwoners van Harderwijk en Hierden nog meer betrekken bij en nog meer laten participeren in het bestuur van de gemeente. De raadsgriffie ondersteunt deze behoefte door:

1. Laagdrempelige informatie t.b.v. de beeldvorming van en kennis over de raad bij inwoners
2. Verbeteren van proces kaderstellen / participatie
3. Onderzoek naar het inzetten van loting bij participatie
4. Advisering over de inzet en begeleiding van een raadsklankbordgroep van inwoners
5. Versterking van de strategische adviesfunctie van de raadsgriffie

Regulier beleid

Samenwerken in de gebiedsagenda Veluwe

De ontwikkelingen rondom de VeluweAgenda 2030 zijn in programma 3 Economie beschreven.

Regulier beleid

Uitvoering regioarrangement EHPZ

Samen met de gemeenten Ermelo, Putten en Zeewolde, de provincies Flevoland en Gelderland en de waterschappen Vallei en Veluwe en Zuiderzeeland werken we aan de uitvoering van het Regioarrangement 2023. Jaarlijks wordt in het vierde kwartaal het jaarplan voor de regio EHPZ opgesteld. Dit jaarplan wordt in het eerste kwartaal van het daaropvolgende jaar bestuurlijk vastgesteld en beschrijft de inhoudelijke prioriteiten en accenten voor het betreffende jaar.

Daarnaast hebben de bestuurders EHPZ afgesproken om jaarlijks twee regionale projecten te selecteren en hiervoor gezamenlijk middelen beschikbaar te stellen. De keuze voor deze projecten wordt gebaseerd op het Regioarrangement en de gebiedsopgaven.

Naar verwachting wordt het Toekomstperspectief EHPZ eind 2026 afgerond. Op basis daarvan wordt toegewerkt naar een meerjarig programma of een uitvoeringsagenda in 2027. Dit zal richting geven aan de gezamenlijke ambities, prioriteiten en projecten voor de komende jaren en daarmee een basis vormen voor de verdere inhoudelijke en financiële programmering.

Regulier beleid

[Onderzoeken versterken EHZ-samenwerking](#)

Samen met Ermelo en Zeewolde onderzoeken we naar mogelijkheden om grensoverstijgende vraagstukken, zoals wonen en bereikbaarheid, op te pakken

Regulier beleid

0.2 Burgerzaken

Portefeuillehouder(s): J. Joon en D. Pool-Smit

Domein: Mens & Maatschappij

Wat willen we bereiken?

Burgerschap

Bij de uitvoering van het programma komen de woorden meedoen, meedenken en meeleven terug. Ook in de komende jaren willen we vanuit het programma Burgerschap ruimte geven aan inwoners voor initiatieven en ook verbinding maken tussen inwoners maar ook verschillende beleidsdocumenten en beleidsterreinen van de gemeente Harderwijk.

Nota Sociaal Domein - Samenredzaamheid

Burgerschap speelt een belangrijke rol om tot een samenredzamere samenleving te komen. Het programma zal dan ook in de komende jaren op verschillende manieren werken aan deze opgave. Hierin is ook extra aandacht voor de verbinding in de wijk. Dit willen we blijven doorontwikkelen in samenwerking met inwoners, de wijkmanagers en uitvoeringspartners. Er wordt zoveel mogelijk aangesloten bij de opgave Samenredzaamheid.

Harderwijk Zijn Wij Samen

De slogan 'Harderwijk Zijn Wij Samen' is geen optelsom maar een slogan en missie voor iedereen in Harderwijk en Hierden. Harderwijk Zijn Wij Samen (HZWS) moet (gaan/ blijven) resoneren, vanuit inwoners, bedrijfsleven, - maatschappelijke- organisaties, kerken en gemeentelijke organisatie. In 2027 zal er meer vanuit Harderwijkvoorelkaar.nl worden gecommuniceerd. De missie en het gedachtegoed van HZWS blijft een prominent instrument; hiervoor is het platform www.harderwijkvoorelkaar.nl.

Om aan de inhoudelijke missie van HZWS vorm te blijven geven zal vanuit het programma Burgerschap, de Opgave Samenredzaamheid (nota Sociaal Domein) en vanuit inclusie verder worden samengewerkt.

(Jongeren)participatie & onderwijs

Na de oplevering van het adviesrapport over jongerenparticipatie wil het programma Burgerschap in samenwerking met de raad en de griffie ook op dit gebied doorontwikkelen. Het streven is om contact tussen (jonge) inwoners en de gemeenteraad te verduurzamen. Omdat de gemeente enkel de facilitator is op dit gebied zijn natuurlijk ook het (blijvend) commitment van zowel jongeren als de gemeenteraad een voorwaarde.

Weerbare samenleving

In samenwerking met Veiligheid wordt vanuit Burgerschap ook meer ingezet om onze gemeente weerbaar te maken. Hierbij richten we ons vooral om inwoners in staat te stellen om elkaar te ondersteunen en ze te informeren over wat ze kunnen doen tijdens een noodsituatie.

Wat gaan we ervoor doen?

Inwoners de kans geven andere inwoners te inspireren

We creëren momenten dat inwoners elkaar kunnen inspireren, bijvoorbeeld over wijkinitiatieven en zogenaamde voorzorg- of burencirkels. Dit wordt vanuit programma Burgerschap en Samenredzaamheid gezamenlijk opgepakt.

Regulier beleid

Faciliteren dat inwoners zelf regie kunnen nemen

We sturen op meer samenredzaamheid in de wijken. Door betere informatievoorziening kunnen inwoners beter regie nemen en elkaar ondersteunen om dit te doen.

Regulier beleid

Met en voor inwoners bijeenkomsten organiseren

Nieuwe inwonersbijeenkomsten in de wijk organiseren samen met inwoners, vanuit programma Burgerschap en de opgave Samenredzaamheid.

Regulier beleid

Op een integrale manier Harderwijk Zijn Wij Samen weer positioneren

“Harderwijk Zijn Wij Samen” centraal positioneren als overkoepelende beweging die raakt aan burgerschap, inclusie, regenboogbeleid en samenredzaamheid. Dit zal vooral gaan om intern integraal samen te werken. Naar buiten toe zal er meer aandacht worden besteed aan Harderwijkvoorelkaar.nl. Op dit platform is inmiddels ook een landingspagina, die zich richt op inclusie.

Regulier beleid

Wat willen we bereiken?

Burgerzaken

Basistaken

De gemeente is verantwoordelijk voor het verlenen van diensten, zoals de aanvraag en uitgifte van rijbewijzen en reisdocumenten, aanvragen Nederlanderschap, voltrekken van huwelijken en partnerschapsregistraties. Op basis van artikel 229 van de Gemeentewet heeft de gemeente de bevoegdheid om kosten hiervoor in rekening te brengen als tegenprestatie voor deze door de gemeente geleverde diensten, de zogeheten leges. De beïnvloedbaarheid van de lasten en baten binnen dit taakveld is vrij beperkt, aangezien het de uitvoering van wettelijke taken betreft en een aantal legesopbrengsten worden gemaximeerd door wettelijke bepalingen.

Wat gaan we ervoor doen?

Uitvoeren publieke dienstverlening

Persoonsgebonden documenten

Inwoners denken bij de gemeente vaak als eerste aan het aanvragen van een paspoort, rijbewijs of uittreksel. De meeste bezoekers aan het Huis van de Stad komen ook om een van deze producten aan te vragen.

Een Nederlands paspoort of -identiteitskaart wordt zowel nationaal als internationaal als zeer betrouwbaar gezien. Een zorgvuldige identiteitsvaststelling, naast een nauwgezette aanvraag- en uitreikprocedure is cruciaal voor de betrouwbaarheid van het document. Het reisdocumentenstelsel wordt door het Ministerie van Binnenlandse Zaken in de aankomende periode verbeterd, naar aanleiding van een aantal incidenten die landelijk hebben plaatsgevonden.

De volgende werkzaamheden worden gedaan met betrekking tot 'Persoonsgebonden documenten':

- Verstrekken van diverse uittreksels en het innen van leges hiervan;

- Het op grond van specifieke privacywetgeving verstrekken van informatie uit de Basisregistratie Personen;
- Vaststellen identiteit voor afgifte van een identiteitsbewijs;
- Tegengaan identiteitsfraude;
- Verwerken van aanvragen om een reisdocument of rijbewijs en het innen van leges hiervan;
- Het uitreiken van reisdocumenten en rijbewijzen;
- Verplichte jaarlijkse uitvoering zelfevaluatie Reisdocumenten.

Verkiezingen, referenda

Een kenmerk van een democratie is een gekozen volksvertegenwoordiging. Om volksvertegenwoordigers te kunnen kiezen worden transparante, landelijke en lokale verkiezingen georganiseerd door een kernteam van een vaste groep medewerkers. Hierbij wordt de samenwerking gezocht met taakvelden die zijn ondergebracht bij Meerinzicht. De bezetting van de stembureaus is een combinatie van vrijwilligers en medewerkers van de gemeente Harderwijk en Meerinzicht.

Verkiezingen in gemeente Harderwijk

Over het verloop van een verkiezing en de uitslag daarvan mag geen twijfel zijn over de juistheid. Daarom zijn stembureauleden en tellers verplicht een e-learning te volgen en zijn er mogelijkheden voor klassikale (tel)trainingen. Daarnaast worden de stembureauleden op het stembureau ondersteund met een app op een iPad. Een checklist voor het opstarten en afsluiten moet worden gevolgd. In de app zijn een aantal controles ingebouwd, ondersteunen bij de voorlopige telling op lijstniveau, bevat naslagwerk en maakt het mogelijk snel met het verkiezingsteam contact op te nemen. Voor het verkiezingsteam is het mogelijk snel met meerdere stembureaus te communiceren, maar ook om zaken in de gaten te houden zoals de drukte op de stembureaus, het moeten brengen van nieuwe blanco stembiljetten, inzet van extra tellers, of navraag te doen waarom er vertraging is bij een bepaalde stap in het proces.

Burgerlijke stand

De burgerlijke stand regelt belangrijke persoonlijke gebeurtenissen in iemands leven. Ambtenaren van de burgerlijke stand maken akten op en houden diverse registers bij, zoals die van geboorte, huwelijk, overlijden en erkenning. Dit doen ze volgens de regels van het Burgerlijk Wetboek en de Wet op de lijkbezorging.

De werkzaamheden van een ambtenaar burgerlijke stand zijn:

- Het opmaken van authentieke akten op gebied van geboorte, overlijden en huwelijk;
- Het op grond van specifieke privacywetgeving verstrekken van informatie uit de registers van de Burgerlijke Stand en het innen van leges hiervoor;
- Voltrekken van huwelijken en partnerschapsregistraties en het innen van leges hiervoor.

Basisregistratie Personen

De Basisregistratie Personen (Brp) is een basisregistratie met informatie over inwoners van Nederland. Overheden en andere instanties gebruiken deze gegevens voor het uitvoeren van hun taak. De gegevens worden automatisch gedeeld met meer dan 1000 organisaties, waaronder afdelingen binnen onze eigen organisatie. Het college zorgt ervoor dat de gegevens correct en actueel zijn. Dat is belangrijk, want gebruikers vertrouwen op de juistheid van de gegevens. Omdat het verplicht is om Brp-gegevens te gebruiken, is een goede inschrijving erg belangrijk. Als gegevens niet kloppen, kan een inwoner problemen krijgen: iemand verliest misschien het recht op bepaalde voorzieningen of krijgt juist wel voorzieningen waar diegene geen recht op heeft. Een goede inschrijving is dus belangrijk voor zowel inwoners als organisaties.

Daarvoor worden de volgende werkzaamheden gedaan:

- Verwerken van mutaties zoals verhuismutaties;
- Actualiseren en corrigeren van persoonsgegevens in de Brp, op grond van (internationale) wet- en regelgeving;
- Uitvoeren van adresonderzoeken door meldingen van burgers of instanties;
- Tegengaan adresgerelateerde fraude;
- Opleggen bestuurlijke boete als iemand zich niet aan zijn wettelijke verplichting houdt;
- Het behandelen van verzoeken om gegevens uit de Brp op grond van specifieke privacywetgeving;
- Verplichte jaarlijkse uitvoering zelfevaluatie Brp.

Naturalisatie

Iemand die geen Nederlandse nationaliteit heeft kan onder voorwaarden Nederlander worden door naturalisatie of optie.

De volgende werkzaamheden worden gedaan:

- Aanvragen om het Nederlanderschap door naturalisatie worden in behandeling genomen. De beslissing ligt bij de Immigratie en Naturalisatiedienst;
- Aanvragen om het Nederlanderschap door optie worden in behandeling genomen. De beslissing ligt bij de burgemeester;
- Voor aanvragen om het Nederlanderschap worden leges geïnd;
- Organisatie van een naturalisatieceremonie, om het besluit tot Nederlanderschap uit te reiken waarmee iemand daadwerkelijk Nederlander wordt;

Overig

Beheren van gevonden en verloren voorwerpen.

Regulier beleid

0.3 Beheer overige gebouwen en gronden

Portefeuillehouder(s): W. Mazier

Domein: Stad & Omgeving

Wat willen we bereiken?

Beheren gemeentelijk vastgoed

Het gemeentelijk vastgoed van de gemeente Harderwijk beheren voor de functie waar het voor bedoeld is, waarbij wordt gestreefd naar een evenwicht tussen de opbrengsten uit verhuur en verpachting enerzijds en de daaraan gekoppelde beheerlasten anderzijds. Vanuit de kaders uit het in 2024 vastgestelde vastgoed- en accommodatiebeleid voor onze vastgoedportefeuille streven wij naar een strategische en doelmatige omgang met ons vastgoed mogelijk.

Wat gaan we ervoor doen?

Opstellen en uitvoeren meerjarenonderhoudsplannen

Opstellen en uitvoering geven aan meerjarenonderhoudsplannen en jaarlijkse werkplannen, waaronder ook de verduurzaming van ons gemeentelijk vastgoed (DMJOP)

Regulier beleid

Uitvoeren beleid

Het binnen de kaders van het in 2024 door de gemeenteraad vastgestelde 'Vastgoed- en accommodatiebeleid Kaders en spelregels' uitvoering geven aan het gemeentelijk vastgoed en accommodatiebeleid

Regulier beleid

Beheren dagelijks en contractonderhoud

Het (laten) uitvoeren van dagelijks-en contractonderhoud aan gemeentelijke gebouwen, conform het door de gemeenteraad vastgestelde Meerjarenonderhoudsplan en Duurzaam Meerjarenonderhoudsplan en de op basis daarvan opgestelde jaarlijkse werkplannen.

Regulier beleid

Wat willen we bereiken?

Zorgen voor voldoende bouwgrond

Het in bezit hebben van (bouw)gronden is ingegeven vanuit strategisch oogpunt of omdat ontwikkeling pas op de langere termijn is voorzien.

- Bouwgrond: om zorg te dragen voor voldoende bouwlocaties t.b.v. woningen en gebouwen voor openbare en maatschappelijke doelen afgestemd op behoeften en verkoopbaarheid;
- Industrie- en bedrijventerrein: waardoor bedrijven met een lokale en regionale binding kunnen uitbreiden en/of er nieuwe bedrijven gevestigd kunnen worden met als doel handhaving en uitbreiding van de werkgelegenheid.

Wat gaan we ervoor doen?

Adviseren bij grond- en bouw gerelateerde werkzaamheden

Adviseren en ondersteunen van diverse afdelingen bij de aan- en verkoop van gronden en het begeleiden van nieuwbouw, verbouw en onderhoud van gebouwen, passend binnen onze beleidskaders.

Regulier beleid

0.4 Overhead

Portefeuillehouder(s): W. Mazier

Domein: Mens & Maatschappij

Wat willen we bereiken?

Ondersteuning bieden voor primaire (beleids) processen en medewerkers

De kosten voor overhead (ook wel Bedrijfsvoeringskosten) zijn de kosten die niet direct zijn toe te rekenen aan de overige taakvelden binnen de gemeentebegroting. Het gaat hierbij om alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van het primaire proces en medewerkers. De sturing van het primaire proces vindt plaats binnen de gemeente zelf (directie en teamleiders). Het doel is om de ondersteuning te kunnen bieden tegen een zo hoog mogelijke kwaliteit en tegen zo laag mogelijke kosten waarbij voortdurend wordt gestreefd naar verbetering van de werkprocessen en routines, met daarin het belang van de inwoners als uitgangspunt.

Wat gaan we ervoor doen?

Uitvoeren reguliere taken

Taken op het gebied van:

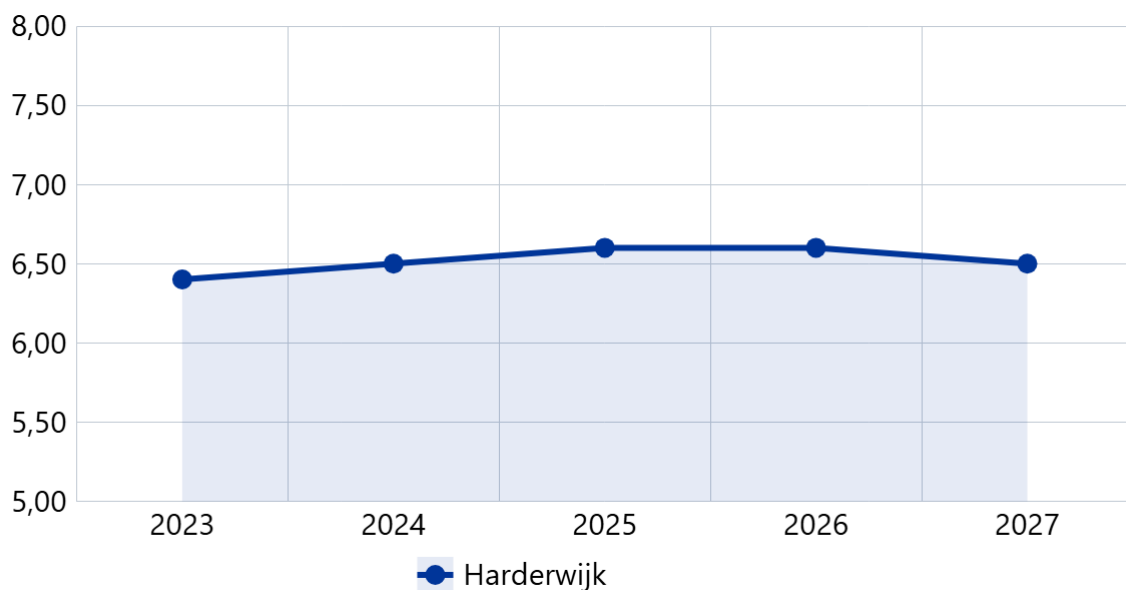
- managementondersteuning binnen het primair proces (directie, teamleiders).
- financiën, administratie, beheer, toezicht en controle gericht op de eigen organisatie;

- personeel en organisatie;
- inkoop (incl. aanbesteding en contractmanagement);
- juridische zaken
- concerncontrol
- bestuurszaken en bestuursondersteuning;
- informatievoorziening en automatisering (I&A);
- facilitaire zaken en huisvesting;
- documentaire informatievoorziening (DIV).

Regulier beleid

Verplichte beleidsindicatoren 0.4 Overhead

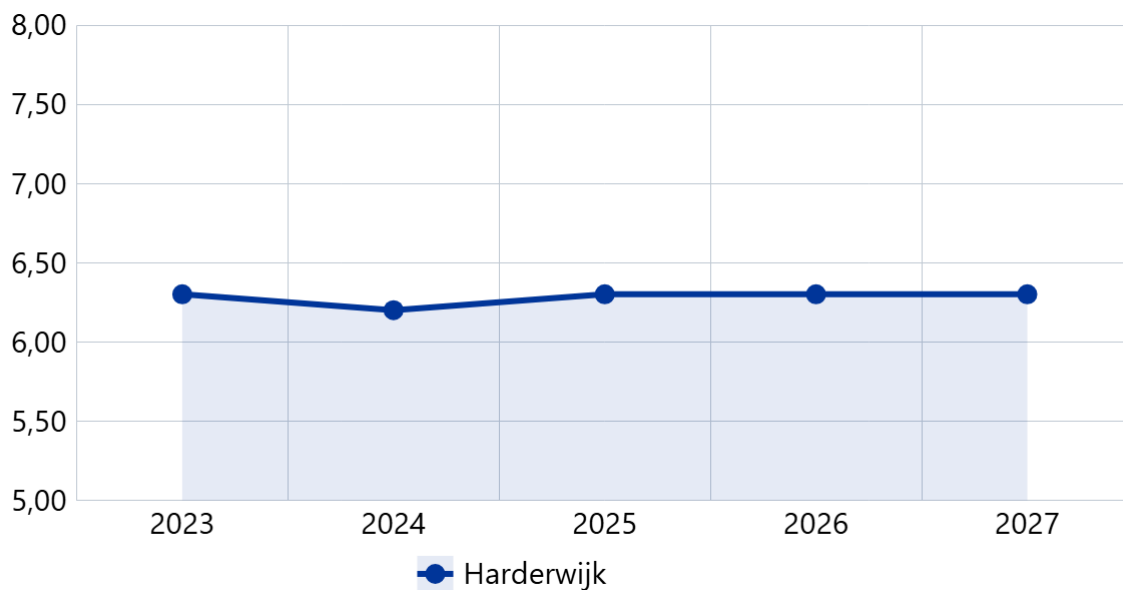
Formatie, fte per 1.000 inwoners



Bron: 2021-2025 jaarrekening en 2026-2027 begroting

Tot 2025 is er een lichte stijging te zien. Steeds meer taken worden decentraal bij gemeenten belegd, wat om extra inzet vraagt. Denk hierbij bijvoorbeeld aan Oekraïne opvang, klimaatkoordgelden en decentralisatie vraagstuk Jeugdzorg. In 2026 zien we dat dit gelijk blijft met 2025. In 2027 zien we een lichte daling, dit komt voort uit ombuigingen die zijn ingezet.

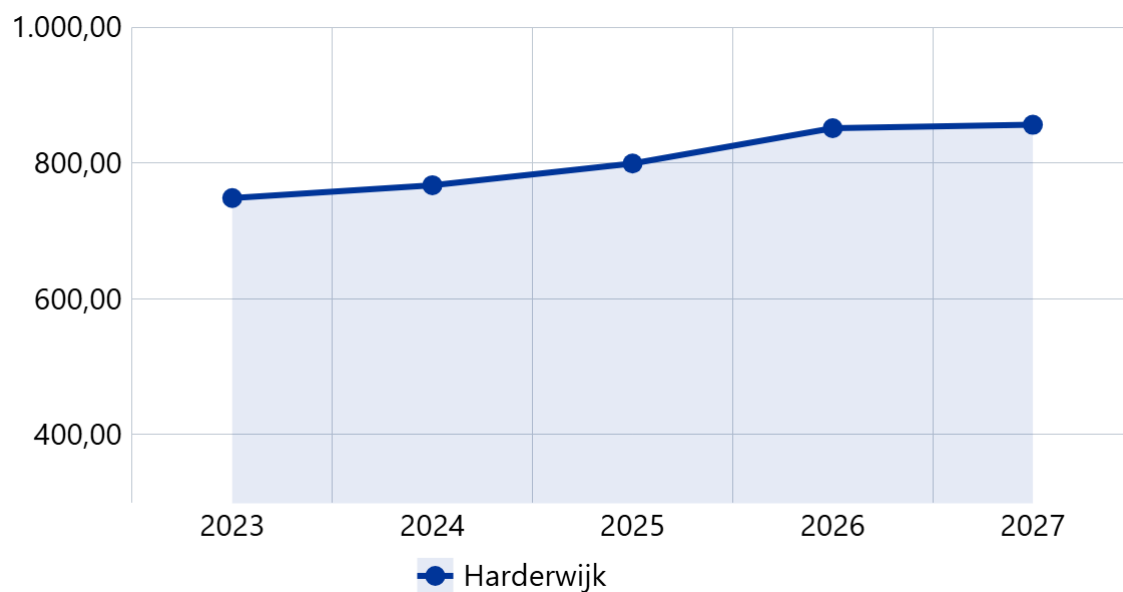
Bezetting, fte per 1.000 inwoners



Bron: 2021-2025 jaarrekening en 2026-2027 begroting

De bezetting blijft stabiel ten opzichte van voorliggende jaren.

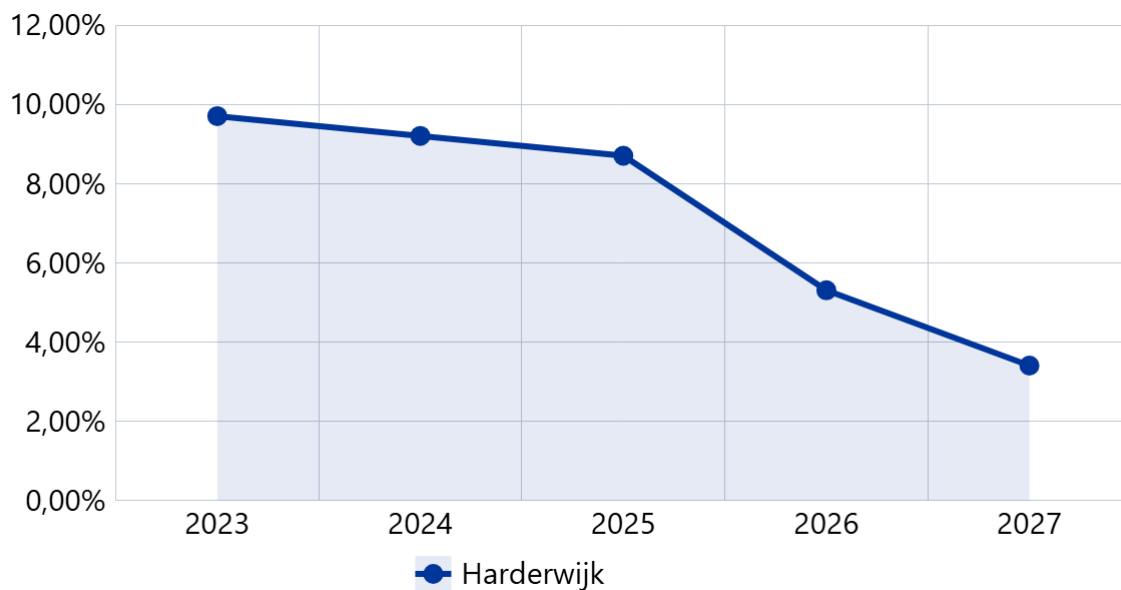
Apparaatskosten per inwoner



Bron: eigen gemeente.

De apparaatskosten blijven ten opzichte van 2026 vrijwel gelijk. de totale lasten voor de organisatie zijn wel meegestegen met de algemene prijs en loonontwikkelingen, dit heeft echter voor 2027 geen effect op de kosten per inwoner omdat het aantal inwoners ook is gestegen.

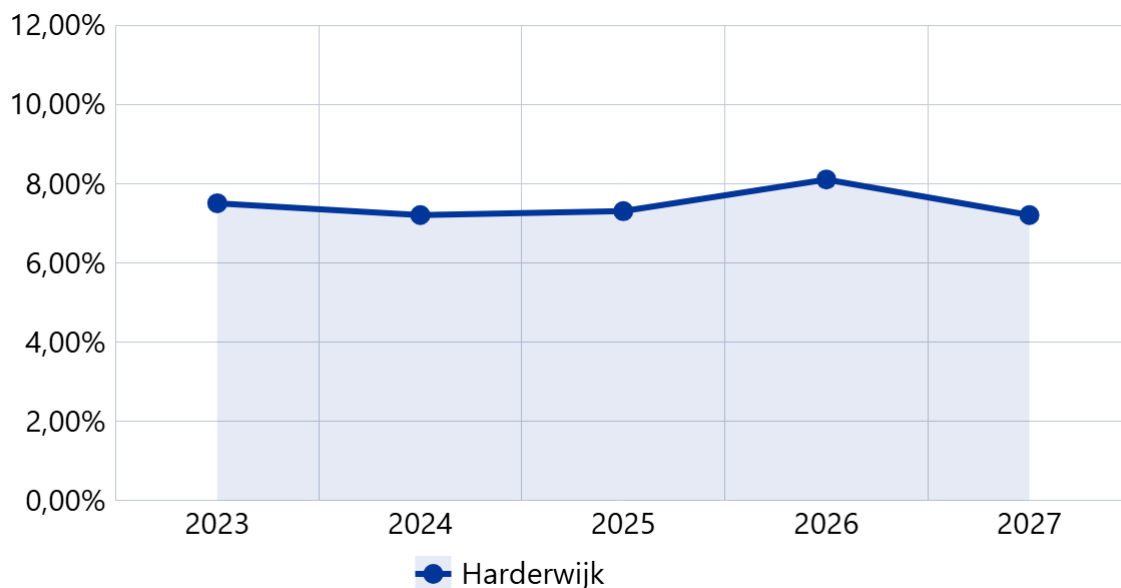
Externe inhuur, kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur



Bron: 2021-2025 jaarrekening en 2026-2027 begroting

In 2027 zien we een verdere daling van de externe inhuur, omdat we als organisatie zoveel mogelijk willen inzetten op de eigen organisatie, zijn vanuit de ombuigingen de bedrijfsvoeringsbudgetten bijgesteld, daarnaast worden vanaf 2026 de CDOKE (Capaciteit Decentrale Overheden Klimaat- en Energiebeleid) middelen niet meer via een SPUK beschikbaar gesteld, maar via een decentralisatie-uitkering. Hoe de CDOKE vanaf 2028 t/m 2030 wordt beschikbaar gesteld is nog niet bekend. Vanwege de verandering in systematiek is de begroting van de structurele SiSa in eerste instantie afgeraamd, dit zorgt voor minder begrote inhuur.

Overhead, % van de totale lasten



Bron: 2021-2025 jaarrekening en 2026-2027 begroting

Het overheadpercentage laat in 2027 een daling zien, de overheadlasten zijn echter licht gestegen, het percentage valt echter lager uit doordat de totale lasten van de begroting voor 2027 sneller zijn gestegen, deze stijging van de totale lasten wordt voornamelijk veroorzaakt door de incidentele hogere kosten binnen het Grondbedrijf (Weiburg). Omdat het overheadpercentage wordt berekend door de overheadkosten af te zetten tegen de totale begrotingslasten, leidt deze incidentele verhoging tot een optisch lager overheadpercentage.

0.5 Treasury

Portefeuillehouder(s): W. Mazier

Domein: Mens & Maatschappij

Tot dit taakveld behoren de activiteiten van de gemeente met betrekking tot de treasuryfunctie. Dit houdt o.a. de periodieke controle van de liquiditeitsbehoefte met het mogelijk aantrekken of uitzetten van gelden tot gevolg. De risico's hierbij, zoals omschreven in het Treasurystatuut, moeten aanvaardbaar en beheersbaar zijn. Binnen dit taakveld wordt ook dividend en rente geraamd. In de Paragraaf Financiering wordt ingegaan op o.a. de liquiditeitspositie, renteschema, financieringspositie en de kaders van de wet Fido (kasgeldlimiet en renterisiconorm).

0.61 en 0.62 OZB woningen en niet-woningen

Portefeuillehouder(s): W. Mazier

Domein: Mens & Maatschappij

Wat willen we bereiken?

Vaststellen juiste WOZ-waarden

De gemeente draagt zorg voor het leveren van WOZ-waarden van goede kwaliteit, waarbij alle onderdelen van het WOZ-werkproces voldoen aan de door de Waarderingskamer gestelde kwaliteitseisen. Over de vastgestelde WOZ-waarden wordt overeenkomstig de verordening OZB-belasting geheven.

Wat gaan we ervoor doen?

Uitvoeren wettelijke taken

In taakveld 0.61 zijn de lasten opgenomen die horen bij de uitvoering van de Wet WOZ. De uitvoering hiervan is overgedragen aan Meerinzicht. Het gaat hierbij om zaken als de waardering, de heffing en het uitvoering geven aan bezwaar en beroep.

De Waarderingskamer houdt toezicht op de uitvoering van de Wet WOZ door gemeenten en beoordeelt de kwaliteit van de waardebeoordeling en de gegevensverwerking. Gemeenten zijn de bronhouder van de Basisregistratie WOZ en stellen de WOZ-waarden vast. Het Kadaster beheert de Landelijke Voorziening WOZ (LV-WOZ), waarin WOZ-gegevens uit de gemeentelijke registraties beschikbaar worden gesteld aan afnemers.

In taakveld 0.61 zijn tevens de baten opgenomen vanuit de onroerendezaakbelasting (OZB) op woningen. In paragraaf Lokale heffingen wordt uitgebreid ingegaan op de OZB.

Regulier beleid

0.63 Parkeerbelasting

Portefeuillehouder(s): W. Mazier

Domein: Stad & Omgeving

Wat willen we bereiken?

Mobiliteit bevorderen volgens het STOMP principe en, ter bevordering van de gezondheid, toewerken naar autoluwe, liefst autovrije wijken en buurten

Een marktconform parkeertarief

Wat gaan we ervoor doen?

Reguleren parkeeropbrengsten

In dit taakveld zijn de baten met betrekking tot de parkeerbelasting opgenomen. Naast de opbrengst uit de verkoop van parkeertijd in de garages, terreinen en het straat parkeren biedt de gemeente ook vergunningen aan. Daarnaast worden opbrengsten gerealiseerd vanuit opgelegde boetes (naheffingsaanslagen) op de locaties waar vooraf betaald parkeren van toepassing is.

Regulier beleid

0.64 Belastingen overig

Portefeuillehouder(s): W. Mazier

Domein: Stad & Omgeving

Wat willen we bereiken?

[Ook de overige belastingen heffen](#)

Naast de belastingen die in de taakvelden hierboven worden genoemd biedt de Gemeentewet de ruimte om een drietal overige belastingen te heffen. Deze belastingen zijn: hondenbelasting, reclamebelasting en precariobelasting (artikel 228).

De inkomsten voor toeristenbelasting, afvalstoffenheffing en rioolrechten worden verantwoord onder respectievelijk de taakvelden economische promotie, afval en riool.

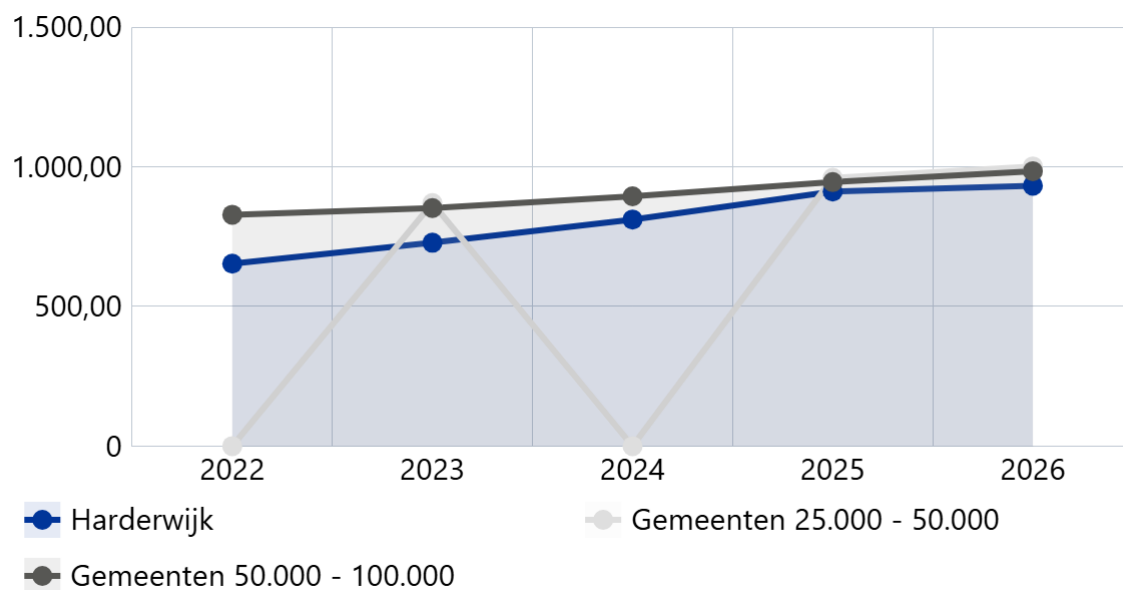
Wat gaan we ervoor doen?

[Zorg dragen voor de inning gemeentelijke belastingen](#)

Binnen de wettelijke kaders zorgdragen voor een correcte en tijdige heffing en inning van de gemeentelijke belastingen. Heffing en inning van de gemeentelijke belastingen wordt uitgevoerd door Meerinzicht.

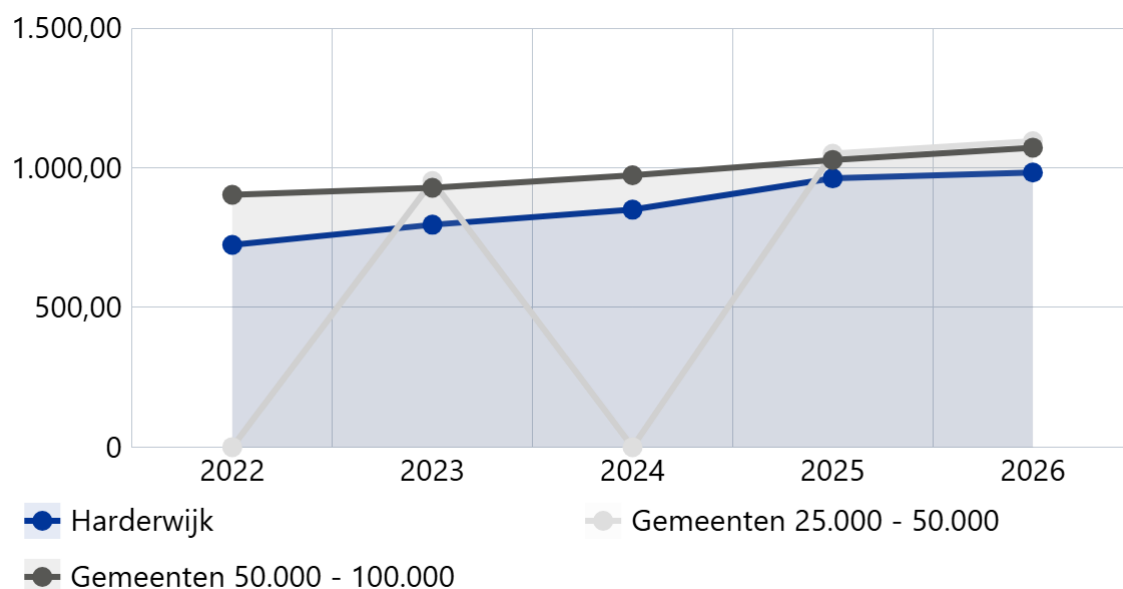
Regulier beleid

Gemeentelijke woonlasten, éénpersoonshuishouden



Bron: COELO. Voor de jaren 2022 en 2024 hebben we bij het segment Gemeenten 25.000 - 50.000 geen data beschikbaar.

Gemeentelijke woonlasten, meerpersoonshuishouden



Bron: COELO. Voor de jaren 2022 en 2024 hebben we bij het segment Gemeenten 25.000 - 50.000 geen data beschikbaar.

Facultatieve beleidsindicatoren 0.64 Belastingen overig

Overzicht COELO Lokale lastendruk 2026 provincie Gelderland:

[illegible]

17

0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds

Portefeuillehouder(s): W. Mazier

Domein: Mens & Maatschappij

De algemene uitkering vormt de belangrijkste inkomstenbron voor de gemeente. Het gaat om vrij besteedbare middelen die het Rijk aan de gemeenten beschikbaar stelt. Jaarlijks worden binnen de algemene uitkering ook middelen ontvangen voor de uitvoering van specifieke taakmutaties. In lijn met het huidige beleid worden deze middelen in afwachting van nadere advisering voor een periode van maximaal 1 jaar geparkeerd op de 'stelpost taakmutaties Gemeentefonds'. In de verschillende circulaire's wordt geadviseerd hoe de inkomsten verdeeld worden of welke ontwikkelingen er zijn. In deze begroting zijn de ramingen conform het advies van de meicirculaire opgenomen.

0.8 Overige baten en lasten

Portefeuillehouder(s): W. Mazier

Domein: Mens & Maatschappij

Dit taakveld heeft een technisch karakter en bevat alle baten en lasten die niet toe te rekenen zijn aan de overige specifieke taakvelden in de gemeentebegroting.

Stelposten zijn reserveringen die in een later stadium worden doorvertaald naar de overige taakvelden, in afwachting van nadere informatie. Taakstellingen zijn nog te concretiseren bezuinigingen, die niet rechtstreeks te koppelen zijn aan één of meerdere taakvelden en om die reden centraal worden geadmistreerd.

Onvoorzien

Voor het opvangen van onvoorziene, onvermijdbare en onuitstelbare lasten, die ten tijde van het opstellen van de begroting nog niet waren voorzien is er een incidenteel budget beschikbaar. Deze dekking kan alleen worden ingezet op basis van een collegebesluit

0.9 Vennootschapsbelasting

Portefeuillehouder(s): W. Mazier

Domein: Mens & Maatschappij

Sinds 1 januari 2016 zijn gemeenten belastingplichtig voor de heffing van vennootschapsbelasting (VPB). Gemeente Harderwijk is voor een deel van haar activiteiten VPB-plichtig.

Volgens de Belastingdienst is gemeente Harderwijk belastingplichtig voor de inkomsten uit reclame. Naar onze mening is gemeente Harderwijk niet belastingplichtig voor de inkomsten uit reclame. In de aangiften vennootschapsbelasting zijn de inkomsten opgenomen conform het standpunt van de Belastingdienst. Na het opleggen van de aanslagen vennootschapsbelasting is tegen het aanmerken van de inkomsten uit reclame als belastingplichtige activiteit bezwaar gemaakt. Indien de bezwaren gehonoreerd worden, volgt er een belastingteruggave aangezien de vennootschapsbelasting reeds voldaan is conform het standpunt van de Belastingdienst. In verband met elders in het land lopende procedures bij de rechtbank, het gerechtshof en de Hoge Raad zijn deze bezwaren aangehouden door de Belastingdienst.

De winst welke voortvloeit uit de verwerking van papier, kleding, glas en wit- en bruingoed is onderworpen aan de heffing van vennootschapsbelasting. De winst uit de verwerking van afval wordt berekend conform een landelijke, vastgestelde forfaitaire methode.

Tot op heden heeft gemeente Harderwijk geen VPB-plichtige grondexploitatie omdat er geen sprake is van fiscale winst.

De verschuldigde vennootschapsbelasting bedraagt op dit moment ongeveer € 8.500,- per jaar.

0.10 Mutaties reserves

Portefeuillehouder(s): W. Mazier

Domein: Mens & Maatschappij

Op dit taakveld worden toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves begroot- en vervolgens geboekt, op basis van genomen raadsbesluiten. Het betreft hier de technische verwerking van de reservemutaties binnen andere taakvelden.

0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten

Portefeuillehouder(s): W. Mazier

Domein: Mens & Maatschappij

Op dit taakveld wordt het begrotingssaldo van alle andere taakvelden begroot- en geboekt, inclusief de toevoegingen en onttrekkingen aan reserves. Het betreft hier de technische verwerking van het begrote resultaat over de gehele gemeentebegroting.

Totaaloverzicht Programma 0

Bedragen x €1.000

Exploitatie		Realisatie 2025	Begroting 2026	Primitieve begroting 2027	Primitieve begroting 2028	Primitieve begroting 2029	Primitieve begroting 2030
Baten							
TV01	TV01 Bestuur	452	347	327	327	327	327
TV02	TV02 Burgerzaken	1.260	1.385	1.431	1.340	881	881
TV03	TV03 Beheer overige gebouwen en gronden	1.981	1.658	1.054	1.054	1.418	1.392
TV04	TV04 Overhead	1.120	1.117	1.156	1.128	1.128	1.128
TV05	TV05 Treasury	1.967	2.414	2.184	2.290	2.328	2.173
TV061	TV061 OZB woningen	8.908	9.261	9.531	9.800	10.044	10.213
TV062	TV062 OZB niet-woningen	6.290	6.560	6.670	6.670	6.670	6.670
TV063	TV063 Parkeerbelasting	2.782	3.912	3.912	4.019	4.019	4.131
TV064	TV064 Belastingen overig	807	681	698	698	698	698
TV07	TV07 Alg. uitk. en ov. uitk. gemeentefonds	116.796	117.485	121.569	118.141	119.954	123.064
Totaal Baten		142.363	144.821	148.532	145.467	147.466	150.677
Lasten							
TV01	TV01 Bestuur	-4.658	-3.482	-3.253	-3.270	-3.270	-3.269
TV02	TV02 Burgerzaken	-3.256	-3.493	-3.315	-3.340	-2.908	-2.901
TV03	TV03 Beheer overige gebouwen en gronden	-2.757	-2.501	-2.624	-2.658	-2.642	-2.618
TV04	TV04 Overhead	-17.830	-19.478	-19.826	-19.256	-19.135	-19.112
TV05	TV05 Treasury	-1.366	-1.483	-1.818	-1.725	-1.611	-1.477
TV061	TV061 OZB woningen	0	0	-694	-694	-693	-693
TV062	TV062 OZB niet-woningen	0	0	-173	-173	-173	-173
TV063	TV063 Parkeerbelasting	0	0	-145	-145	-145	-145
TV064	TV064 Belastingen overig	-945	-917	-499	-499	-498	-498
TV07	TV07 Alg. uitk. en ov. uitk. gemeentefonds	0	-3.534	-2.121	-2.585	-4.587	-7.610
TV08	TV08 Overige baten en lasten	-141	-126	-154	-167	-370	-495
TV09	TV09 Vennootschapsbelastingen (VpB)	-8	0	0	0	0	0
Totaal Lasten		-30.961	-35.014	-34.622	-34.513	-36.031	-38.992
Onttrekkingen							
TV01	TV01 Bestuur	14	14	14	0	0	0
TV02	TV02 Burgerzaken	43	0	0	0	0	0
TV03	TV03 Beheer overige gebouwen en gronden	20	20	20	20	20	20
TV08	TV08 Overige baten en lasten	9.101	9.336	1.554	377	330	369
Totaal Onttrekkingen		9.177	9.370	1.588	397	350	389
Stortingen							
TV02	TV02 Burgerzaken	-117	0	0	0	0	0
TV08	TV08 Overige baten en lasten	-3.310	-812	-12	-12	-12	-12
Totaal Stortingen		-3.427	-812	-12	-12	-12	-12
Gerealiseerd resultaat		117.152	118.365	115.487	111.339	111.773	112.062

Financiële analyse begroting 2027 ten opzichte van begroting 2026

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2026	Primitieve begroting 2027	Primitief 2027 - Totaal 2026
Baten	144.821	148.532	3.711
Lasten	-35.014	-34.622	392
Onttrekkingen	9.370	1.588	-7.781
Stortingen	-812	-12	800
Verschil	118.365	115.487	-2.878

Het resultaat van programma 0 is als volgt te verklaren

Taakveld (Bedragen x 1.000)	Onderwerp	Bedrag afwijking	Verwijzing toelichting
	Onderhanden werken	830	1
	Kapitaallasten	20	2
	Doorberekende salariskosten	-615	3
	Overige doorbelastingen	-108	4
0.3	Incidentele grondverkoop	-664	5
0.5	Stelpost rente (treasury)	-566	6
0.6	OZB woningen en niet-woningen	478	7
0.7	Algemene uitkering en taakmutaties	4.544	8
0.8	Mutaties reserves	-6.855	9
	Diversen	58	10
	Totaal	-2.878	

Toelichting op de financiële analyse

1. Onderhanden werken	Bepaalde budgetten die in 2025 niet (volledig) zijn benut, zijn vanuit de Jaarrekening 2025 meegenomen naar de Begroting 2026. In de Begroting 2027 komen deze budgetten te vervallen en ontstaat een voordelig effect.
2. Kapitaallasten	Jaarlijks worden de kapitaallasten bepaald op basis van de aanwezige activa en de nieuwe investeringen. Deze kapitaallasten worden toegerekend aan de betreffende taakvelden/programma's en hebben voor dit programma een voordelig effect.
3. Doorberekende salariskosten	Jaarlijks wordt de verwachte urenbesteding per taakveld opgevraagd. De geraamde salariskosten worden op basis van deze urenbesteding doorberekend. Voor 2027 leidt dit ten opzichte van 2026 tot een nadelig effect.
4. Overige doorbelastingen	Naast salariskosten zijn er ook overige kostenposten die aan verschillende taakvelden worden doorberekend. Voor 2027 leidt dit ten opzichte van 2026 tot een nadelig effect.
5. Incidentele grondverkoop	In de begroting 2026 zijn diverse incidentele grondverkoop begroot. Deze inkomsten zijn incidenteel in 2026 en komen dus in de begroting 2027 niet meer voor. Hierdoor ontstaat er een nadeel bij het vergelijken van de begroting 2027 ten opzichte van de begroting 2026 op taakveld 0.3 beheer overige gebouwen en gronden.

6. Stelpost rente (Treasury)	Op taakveld Treasury is er sprake van een nadeel als gevolg van een hogere stelpost rente in de begroting 2027 ten opzichte van de begroting 2026. De rentelasten zijn begroot op basis van de liquiditeitsprognose en de daaruit volgende financieringsbehoefte. Zie ook de paragraaf Financiering voor meer uitleg.
7. OZB Woningen en niet-woningen	Dit zijn de geraamde meeropbrengsten (voordeel) in 2027 t.o.v. de begroting 2026. Hierin zit alleen areaaluitbreiding en standaard indexatie. In de paragraaf lokale heffingen wordt nader ingegaan op de ontwikkelingen rondom OZB.
8. Algemene uitkering en taakmutaties	De ontwikkelingen op taakveld 0.7 algemene uitkeringen hebben vooral te maken met de circulaires die zijn uitgekomen. In de separate advisering over de meicirculaire 2026 wordt uiteengezet waar de accresontwikkelingen en taakmutaties uit bestaan. Dit levert een voordelig effect op.
9. Mutaties reserves	Dit is het resultaat van de incidentele toevoegingen en onttrekkingen binnen de reserves. Er vinden in 2026 voornamelijk meer onttrekkingen plaats waardoor er verschillen ontstaan ten opzichte van de begroting 2027 waarin deze onttrekkingen minder plaats vinden. Dit gaat met name om de begrote onttrekkingen voor incidentele middelen uit de algemene reserve. Doordat er minder onttrekkingen begroot zijn in 2027 ten opzichte van 2026 geeft dit een nadelig effect.
10. Diversen	Diverse kleine budgetwijzigingen hebben geleid tot een klein voordelig effect.

